

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
SESSION DE 1935-1936		N° 180	
ZITTINGSJAAR 1935-1936			
N° 125 : PROJET DE LOI. N° 149 : AMENDEMENTS.	SÉANCE du 26 Mars 1936	VERGADERING van 26 Maart 1936	WETSONTWERP : N° 125. AMENDEMENTEN : N° 149.

PROJET DE LOI

complétant la loi du 29 juillet 1934, qui interdit les milices privées et modifiant la loi du 3 janvier 1933 sur les armes.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE ET DE LA LÉGISLATION CIVILE ET CRIMINELLE (1),
PAR M. **GEUENS**.

MADAME, MESSIEURS,

Pourquoi le Gouvernement nous demande-t-il de compléter la loi du 29 juillet 1934, qui interdit les milices privées?

Parce que le texte adopté par le Parlement ne permet pas d'atteindre le but qui a présidé au dépôt du projet de loi.

Aucun groupement ne peut avoir pour objet de recourir à la force; aucun groupement ne doit avoir l'ambition de suppléer l'armée ou la police ou de se substituer à elles. Dans un pays de liberté, seule la force publique a la mission de faire régner l'ordre.

Telle est la règle impérative de l'article premier de la loi du 29 juillet 1934.

Une affirmation de principe est aisée.

Mais comment dans la réalité établir que le groupement qu'on veut dissoudre, que l'organisation contre laquelle des poursuites pénales sont intentées ont pour objet « de recourir à la force, ou de suppléer l'armée ou la police, de s'immiscer dans leur action ou de se substituer à elles »?

Que répondre à celui qui soutiendra qu'il ne s'agit en l'occurrence que d'une manifestation sportive; que l'amour de l'uniforme et du panache ne sont pas choses défendues; que des exercices même s'ils ont l'apparence de manœuvres militaires ne prouvent nullement que celui qui s'y livre entend se substituer à la force publique. Au pouvoir judiciaire incombera le fardeau de la preuve. Or, quels sont les éléments

(1) La Commission est composée de MM. Meysmans, président; Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Geuens, Koelman, Michaux, Sinzot, Van Dievoet, Wauwermans. — Brunet, Collard, Craeybeekx, De Rasquinet, Embise, Hossey, Mathieu (Jules), Somerhausen. — Baelde, Jennissen, VanKesbeeck. — Romsée.

WETSONTWERP

tot aanvulling van de wet van 29 Juli 1934, waarbij de private milities verboden worden, en tot wijziging van de wet van 3 Januari 1933 op de wapenen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE EN DE BURGERLIJKE EN STRAFRECHTELIJKE WETGEVING (1), UITGEBRACHT DOOR DEN HEER **GEUENS**.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Waarom wordt ons vanwege de Regeering gevraagd de wet van 29 Juli 1934, waarbij de private milities verboden worden, aan te vullen?

De reden hiervan is, dat de door het Parlement goedgekeurde tekst niet toelaat het doel te bereiken, dat bij de indiening van het ontwerp werd beoogd.

Geen enkele groep mag tot oogmerk hebben, geweld te gebruiken; geen enkele groep mag er naar streven, het leger of de politie te vervangen of in hun plaats op te treden. In een vrij land heeft alleen de openbare macht tot taak de orde te handhaven.

Aldus luidt de dwingende bepaling van het eerste artikel der wet van 29 Juli 1934.

Een beginsel bevestigen is niet moeilijk.

Doch hoe kan in de praktijk worden uitgemaakt of de groep tot welker ontbinding men wil overgaan, dat de organisatie tegen dewelke strafvervolgingen worden ingesteld tot oogmerk heeft « geweld te gebruiken of het leger of de politie te vervangen, zich met dezer actie in te laten of in hun plaats op te treden »?

Wat aangevoerd tegen hem die beweren zal dat het in onderhavig geval slechts een sportbetooging geldt; dat de voorliefde voor uniform en vederbos niet als kwaad aangemerkt wordt; dat de oefeningen, zelfs dan wanneer zij het uitzicht hebben van militaire oefeningen, geenszins als bewijs kunnen gelden dat degene die ze uitvoert zinnens is in de plaats op te treden van de openbare macht. De rechterlijke

(1) De Commissie bestaat uit de heeren Meysmans, voorzitter; Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Geuens, Koelman, Michaux, Sinzot, Van Dievoet, Wauwermans. — Brunet, Collard, Craeybeekx, De Rasquinet, Embise, Hossey, Mathieu (Jules), Somerhausen. — Baelde, Jennissen, VanKesbeeck. — Romsée.

positifs qu'il pourra invoquer? N'oubliez pas qu'en matière pénale le moindre doute profite à l'accusé et que si un fait est susceptible d'une double interprétation, celle qui milite en faveur du prévenu doit l'emporter.

Pour faire œuvre utile il faut donc compléter l'affirmation de principe par un texte plus souple s'adaptant davantage à la réalité.

Est-ce aller trop loin que d'affirmer que lorsqu'un groupement politique se donne l'apparence d'une troupe militaire, c'est pour pouvoir le cas échéant remplir le rôle qui appartient à cette dernière. Trop facilement une manœuvre pacifique d'amateurs peut se transformer en action violente de guerre civile. Affirmons dès lors que si l'uniforme, si les pièces d'équipement, si les exercices donnent au groupement qui les porte, ou qui s'y livre « l'apparence de troupes militaires », il apparaît prudent de l'interdire. C'est mettre un terme aux difficultés quasi-insurmontables de l'application de la loi; c'est empêcher les protecteurs ou les défenseurs de l'organisme incriminé de mettre à néant les efforts des autorités responsables dans leur lutte contre ces groupements. Les pouvoirs publics ont à leur disposition un critère facile pour décider s'ils doivent agir ou non « l'apparence de troupes militaires ».

Pour écarter toute possibilité d'application tracassière ou arbitraire, le projet prend soin d'ajouter que cette disposition n'est pas applicable aux groupements dont l'objet est uniquement d'ordre sportif ou récréatif, ni à ceux qui poursuivent uniquement un but charitable, ni aux organisations non politiques qui bénéficient d'une exception à cette interdiction à la suite d'une autorisation par arrêté royal, délibéré en conseil des ministres.

Le Gouvernement estime aussi devoir punir ceux qui au cours ou à l'occasion d'une manifestation ou d'une réunion auront été trouvés porteurs d'un objet dangereux pour la sécurité publique. La Commission a estimé devoir substituer aux mots « pour la sécurité publique » l'expression « pour autrui ».

Certes, un tel texte doit être appliqué avec prudence. Il ne faut pas que le citoyen paisible, qui par le plus grand des hasards se trouve tout à coup mêlé à une bagarre, soit exposé à des poursuites que rien ne justifierait. L'exposé des motifs, pour éviter une interprétation abusive de la loi prend soin d'affirmer « il va de soi que cette disposition ne sera applicable que s'il existe un lien entre le fait d'être trouvé porteur d'un objet dangereux et la manifestation ou la réunion: c'est là une question de fait à apprécier par

macht zal den bezwaarlijken last van het bewijs moeten leveren. Welke zijn, nochtans, de positieve gegevens waarop zij zich zal kunnen beroepen? Er dient niet over het hoofd gezien dat, in strafzaken, de minste twijfel ten voordeele spreekt van den beschuldigde, en dat wanneer een feit op twee verschillende manieren kan worden uitgelegd, die welke ten gunste pleit van den beklaagde de overhand moet hebben.

Om nuttig werk te verrichten, dient dus de principiele bevestiging aangevuld door een leniger tekst welke zich meer bij de werkelijkheid aansluit.

Gaat men te ver, wanneer men beweert dat een politieke groep het uitzicht aanneemt van een militaire troep om, desgevallend, de rol te kunnen vervullen welke aan deze laatste toebehoort? Een vreedzame oefening van liefhebbers kan maar al te gemakkelijk in eene gewelddadige actie van burgeroorlog ontaarden. Door derhalve te bevestigen dat, indien de uniform, indien de uitrustingsstukken, door hen gedragen, indien de oefeningen, door hen gehouden, aan de groep « het voorkomen geven van militaire troepen » het voorzichtig lijkt ze te verbieden, wordt een einde gemaakt aan de bijna onoverkomelijke moeilijkheden bij de toepassing der wet; wordt voorkomen dat de beschermers of de verdedigers van het vervolgde organisme de pogingen zouden leniet doen van de verantwoordelijke overheden bij de bestrijding van die groepen. De openbare machten hebben te hunner beschikking een gemakkelijk criterium om te beslissen of handelend dient opgetreden, te weten « het voorkomen van militaire troepen ».

Om alle mogelijkheid uit den weg te ruimen van willekeurige of kwellende toepassing, wordt in het ontwerp de voorzorg genomen er bij te voegen dat die bepaling niet van toepassing is op de groepeerings welke uitsluitend sport of ontspanning beoogen, of welke uitsluitend een liefdadig doel nastreven, noch op de politieke organisaties die eene uitzondering op dit verbod genieten in gevolg van eene toelating bij Koninklijk besluit, waarover in den Ministerraad werd beraadslaagd.

De Regering acht insgelijks vervolging te moeten inspannen tegen degenen die tijdens of naar aanleiding van een betooging of een vergadering in het bezit worden gevonden van een voor de openbare veiligheid gevaarlijk voorwerp. De Commissie heeft geoordeeld, in de plaats van « voor de openbare veiligheid » de woorden « voor anderen » te moeten stellen.

Natuurlijk moet zulke tekst met voorzichtigheid worden toegepast. De rustige burger, die bij toeval plotseling in een opstootje gemengd geraakt, mag niet worden blootgesteld aan vervolgingen die door niets zouden gerechtvaardigd worden. In de memorie van toelichting wordt, om elke verkeerde interpretatie der wet te voorkomen, uitdrukkelijk verklaard: « het spreekt van zelf dat die bepaling enkel toepasselijk zal zijn indien er verband bestaat tusschen het feit dat iemand in het bezit van een gevaarlijk voor-

l'autorité judiciaire ». Un groupement déterminé annonce une manifestation. Les membres qui appartiennent à ce groupement ont incontestablement le droit de manifester pacifiquement. Mais rien ne justifie de leur part le fait de s'armer pour prendre part à cette manifestation, ou de se munir d'engins qui, sans être des armes, peuvent facilement se transformer en instruments d'attaque permettant d'assommer un adversaire. Voilà notamment ce que veut proscrire le projet de loi. Trop souvent le fait de porter une arme pousse le détenteur à l'employer sous l'empire de la colère ou de la passion, et le moindre geste de menace de la part d'un adversaire lui paraît une excuse suffisante pour s'en servir.

Le projet de loi ne définit pas l'objet dangereux pour la sécurité publique. Il laisse au pouvoir judiciaire le soin d'apprécier avec la pondération et le bon sens qui doivent présider à ses décisions, si l'engin présente dans la réalité le caractère nocif qui justifie son interdiction.

Lorsqu'il s'agit de bandes constituées en violation de la loi, on comprend que celle-ci soit très large dans l'interprétation de l'arme prohibée « tous objets tranchants, perçants ou contondants ». Ici, au contraire, l'interprétation restrictive doit l'emporter.

Le Gouvernement vous demande également de modifier la loi du 3 janvier 1933 sur les armes.

Première modification : l'autorisation accordée à un étranger d'acquérir une arme peut exclure l'achat de munitions. S'il en est ainsi, l'acte d'autorisation en fera mention.

Deuxième modification : abstraction faite d'une autorisation dûment donnée, nul ne peut détenir une arme à feu de défense, s'il ne l'a pas fait immatriculer dans les conditions et les délais déterminés par le Gouvernement.

Troisième modification : interdiction de vendre ou de céder des munitions d'armes de défense aux étrangers, munis d'un acte d'autorisation d'achat d'une arme de défense, excluant l'autorisation d'achat de munitions.

Quatrième modification : dans le cas de la fabrication, de la réparation, de l'exposition en vente, de la distribution, de l'importation ou du transport d'armes prohibées, ainsi que dans le fait de les tenir en dépôt ou d'en être porteur, obligation pour le juge de prononcer la saisie, la confiscation et la destruction des armes, même si elles n'appartiennent pas au condamné, avec exclusion de la condamnation conditionnelle, en ce qui concerne la saisie, la confiscation et la destruction.

Cinquième modification : dans le cas où il s'agit d'armes, qui ne sont pas prohibées, mais dont le com-

werp wordt gevonden, en de betooging of de vergadering; dat is een feitelijke kwestie die door de gerechtelijke overheid moet worden uitgemaakt ». Een bepaalde groepeerings kondigt een betooging aan. De leden van die groepeerings hebben, ontegensprekelijk, het recht vreedzaam te betoogen, doch niets geeft hun het recht zich te wapenen om aan die betooging deel te nemen, noch zich te voorzien van voorwerpen, die zonder wapenen te zijn, gemakkelijk tot aanvalsinstrumenten kunnen omgevormd worden om een tegenstander neer te slaan. Ziedaar namelijk wat het wetsontwerp wil verbieden. Al te dikwijls zet het feit een wapen bij zich te hebben, den drager er van aan het te gebruiken, onder den drang der woede en der drift, en de minste bedreiging vanwege een tegenstander is hem een voldoende verontschuldiging om er gebruik van te maken.

Het wetsontwerp bepaalt niet wat verstaan wordt door een voor de openbare veiligheid gevaarlijk voorwerp. De gerechtelijke overheid zal moeten uitmaken, met de gematigdheid en het gezond verstand die haar beslissingen moeten beheerschen, of het tuig werkelijk het gevaarlijk karakter heeft dat zijn verbod rechtvaardigt.

Wanneer men te doen heeft met benden die in strijd met de wet werden opgericht, begrijpt men dat deze zich heel ruim betoont in de interpretatie van het verboden wapen « alle snijdende, stekende of kneuzende voorwerpen ». Hier integendeel moet de restrictieve interpretatie worden toegepast.

De Regeering vraagt ons insgelijks de wet van 3 Januari 1933 op de wapenen, te wijzigen.

Eerste wijziging : de aan een vreemdeling verleende machtiging tot aankoop van een wapen kan den aankoop van munitie uitsluiten. In dit geval maakt de akte tot machtiging er melding van.

Tweede wijziging : buiten het geval van regelmatige machtiging, mag niemand een tot verweer dienend vuurwapen voorhanden hebben, indien hij het niet heeft laten inschrijven met inachtneming van de voorwaarden en termijnen die de Regeering heeft voorgeschreven.

Derde wijziging : verbod munitie voor verweerwapenen te verkoopen of af te slaan aan de vreemdelingen, voorzien van een akte tot machtiging van aankoop van een verweerwapen, met uitsluiting van de machtiging tot aankoop van munitie.

Vierde wijziging : in geval van vervaardiging, herstelling, te koop stelling, uitdeeling, invoer en uitvoer van verboden wapenen, evenals wanneer zij worden opgeslagen of gedragen, verplichting voor den rechter de inbeslagneming, verbeurdverklaring en vernietiging der wapenen uit te spreken, zelfs indien zij niet aan den veroordeelde toebehooren, met uitsluiting van de voorwaardelijke veroordeeling wat betreft de inbeslagneming, de verbeurdverklaring en de vernietiging.

Vijfde wijziging : wanneer het wapenen betreft die niet verboden zijn, doch waarvan de handel gere-

merce est réglementé, la confiscation ne s'applique aux armes faisant l'objet de l'infraction, que si la propriété en appartient au condamné.

La confiscation est obligatoire, sauf lorsqu'il s'agit d'infractions aux dispositions réglementaires prises en vertu de l'article 25 de la loi du 3 janvier 1933 qui prescrit qu'un arrêté royal réglera les mesures destinées à assurer la constatation des ventes ou cession d'armes à feu ou de munitions effectuées par les fabricants, ou marchands, ou artisans armuriers, soit à des particuliers, soit entre eux.

Ces modifications sont précises et ne demandent pas de commentaire. La Commission de la Justice a adopté à l'unanimité les dispositions du projet de loi déposé par le Gouvernement.

Le Rapporteur.

Maurice GEUENS

Le Président ff.

E. BRUNET

glementeerd is, wordt de verbeurdverklaring der wapenen die het voorwerp zijn der inbreuk, slechts uitgesproken indien zij het eigendom zijn van den veroordeelde.

De verbeurdverklaring is verplichtend, behalve in geval van inbreuk op de krachtens artikel 25 van de wet van 3 Januari 1933 genomen reglementaire bepalingen, waardoor bepaald wordt dat de maatregelen te treffen met het oog op de vaststelling van verkoop of afstand van vuurwapenen of van munitie gedaan door fabrikanten en handelaren, of wapenmakers, hetzij aan particulieren, hetzij onderling, bij Koninklijk besluit verordend worden.

Deze wijzigingen zijn nauwkeurig en vergen geen toelichting. De Commissie voor de Justitie heeft eenparig de bepalingen van het door de Regeering ingediend wetsontwerp goedgekeurd.

De Verslaggever.

Maurice GEUENS

De wn. Voorzitter,

E. BRUNET